

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. кат. св'ят) о 5-ій годі по полудні.

Редакція і Адміністрація: улица Чарнецького ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати поштової.

Реклямації незапечатані вільні від оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в д. к. Староствах на провінції: на цілий рік зр. 2-40 на пів року „ 1-20 на чверть року „ —60 місячно . . „ —20 Поодиноке число 1 кр.

З поштовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5-40 на пів року „ 2-70 на чверть року „ 1-35 місячно . . „ —45 Поодиноке число 3 кр.

Сойм краєвий.

(11 засідань з дня 21. січня 1896).

Головну характеристику надали вчорашньому засіданню сойму заявлення пос. гр. Войтіха Дідушицького і правительственного комісара, радника Двору гр. Лося, а еспеціальну вагу его для Русинів зазначили внесення пос. Барвіньського і Вахнянина. Хід засідання був слідуєчий:

По відчитанню петицій, котрих наспіло доси 681, підпірав пос. Барвіньський петиції товариства ремісничого в Підкамени з причини недопущення тамошних шевців на тиждєвнї торги в Бродах, і громади Цішки о вилученє єї зі спілки водної для осушення багон Олеських.

П. Бойк о мотивував своє внесенє в справі винагороди для громад за поручений круг ділання. Бесідник домагав ся, щоби: з уваги на то, що уряди громадські суть обтяжені порученим кругом ділання і з причини, що крім страти часу війтів, видатків на писарів, мусять крім того громади все потрібні до того друки купувати з власних фондів — ухвалити завізанє до правительства аби оно предложило закон о винагороді урядів громадських за виконуване чинностей сполучених з порученим кругом ділання та щоби оно потрібних до тої чинности друків доставляло урядам громадским безплатно. — Внесенє передано комісії адміністраційній.

Пос. Скалковекий мотивував своє внесенє в справі регуляції горішного Дністра, а пос. Чарторийський мотивував своє внесенє в справі зміни приписів обов'язуючих підчас за-

рази на безроги. — Оба внесення передано комісії господарства краєвого.

Провірене вибору посла зі Стрийщини.

З порядку дневного наступило справозданє Виділу краєвого о виборі посла на Сойм краєвий з куриї громад сільських стрийського округу виборчого. Справоздавець пос. Хамец.

З причини, що против того вибору в послїдній хвили внесено протест, поставив справоздавець внесенє, щоби справозданє Виділу краєвого в тім предметі усеунути з порядку дневного.

Маршалок відкрив над тим внесенем розправу.

Заява пос. гр. В. Дідушицького.

Посол Войт. Дідушицький сказав: Промавляю в сій справі з виразного припоручення всіх уконституованих в сій вис. Палаті партий на то, щоби зазначити гадку тих партий що-до способу, в якім наради в Палаті повинні відбувати ся.

Навязую ту мою промову як-раз до сеї нагоди з тої причини, що мушу висказати гадку що-до слів, котрі понесли ся при нагоді подібної дебати о провірюванню виборів. При нагоді провірюваня вибору турчаньського промавляв посол др. Окуневский і як звичайно, говорив так борао, що не одно слово уйшло уваги вис. Палати. Аж коли в пятницю роздано стенограми, довідали ся ми о автентичнім змістї тої промови. Ми не мали скорше нагоди, при котрій могли би ми висказати нашу гадку о виразах, котрі понесли ся в тій промові. — Ё. Ёкец. Маршалок позволить, що ті вирази відчитаю: — Пов. посол громад сільських повіта коломиїського, сказав: „Ви (то значить біль-

шість соймово) хочете відповідно до ваших шляхотських і бюрократичних потреб вносити пїби, то ригор і порядок в організм громади, а я виджу ваших комісарів; се ваші діти: скоро лиш зіткнуться ся з тим народом, вносять в него лож, тероризм, деморалізацію, з панованем жида над клопом“.

То все відносить ся до суспільности польскої. Сказав дальше: „Ми свідомі того, до якої сили ви тут нас зредукували, свідомі того, як ви під гаслом автономії хочете відорвати край від центра державного і як поволи під нашим впливом Австрія розлазить ся, як Чехи розривають єї в свій, а ви в свій бік“.

Ті всі вираженя відходять далеко від прийнятого в сїм Соймі доси обичаю, (браво) в котрім промавляно завжди річево і навіть в най більшій борбі не давано поривати ся реторичному одушевленню до того степеня, щоби ужити виразів оскорбляючих, а тут понесли ся вирази оскорбляючі вже цілий нарід польський, діткнутий у всіх своїх висших веретвах; против стаяну урядничого сего краю понесли ся інсинуації, а також против народу польского і его політики в державі і против народу чешского. Полемізувати з тими інсинуаціяма, видить ся мені, було би річею не відповідною, особливо-ж для когось промавляючого в імени всіх. Мушу однак виразити надїю, що на будуче в дискусиях і дебатах сеї вис. Палати вернемо загально до того тону, яким трактує ся лиш обективні закиди, що будемо уникати оскорбляючих вираженєв супротив одної чи другої сторони, що збережемо ту гідність і той спокій, котрий був завжди почесною ознакою обрад нашого Сойму. (Брава.)

Лиш тільки мав я сказати з припорученя. Що-до формального внесеня поставленого в

сах звиняла буту всякого рода. У великих війнах в перших часах цїсарства родина Месалї завжди відзначувала ся. Пізнійше пригадав собі єї цїсар Октавіян Август і надїляв єї вєтлякими почестями. Коли Юдея стала була провінцією римскої держави, післав він одного Месалю яко висшого урядника податкового до Єрусалима. Той Месалю мав туг так само як і архіерей своє помешканє в королівській палаті. Син того Месалї був як-раз тим молодцем, котрого ми описали, і він знав дуже добре, як важне становище займає его батько.

Его товариш був худошавий. Одїж мав на собі з білого полотна. Знарок народностей був би зараз пізнав, що він жид. У Римлянина було чоло високе а вузке, его орлиний ніс острый, губи тоненькі, очи холодні і викриті під бровами, а жидівський молодець мав чоло широке а низьке, довгий хороший ніс, губи повні, круглу бороду і подовгасто кругле лице. Подоба Римлянина була клясична і остра, жида — мила і пориваюча.

— Хіба-ж ти отсе не сказав, що нового прокуратора сподївають ся на нині? — спитав молодший з обох приятелїв. Він говорив по грецьки, — а досить дивно, що висші круги в Юдеї уживали тогди загально в обходї з собою грецької мови.

— Хіба, завтра? — сказав на то Месалю.

— Хто-ж тобі то казав?

— Я чув, як то казав Ісмаїл, новий управитель палати — ви називаєте его архіереем —

вчєра вєчером мому батькови. А нині рано довідав ся я то від одного сотника, котрий сказав мені, що вже розпочали ся приготовляючі роботи: воєнки чистять вже свою зброю і позолочують орли; також приготовляють ся і помешканя. — Весідник притих на хвильку а відтак говорив дальше: В сїм огороді колись то ми пращали ся. Твої послїдні слова були: „Мир тобі!“ А я відповів: „Нехай боги тебе стережуть!“ — Як давно то вже було?

— Пять літ тому назад! — відповів жид споглядаючи задуманий на водограї.

— На всякий случай маеш причину дякувати — чи сказати богам? — Все одно, з тебе пишний вибрав ся; Греки казали би таки, що ти красний. Але скажи мені Юдо, що тебе так дуже обходить приїзд прокуратора?

Юда глянувши на приятеля очима повними виразу взяв его за руку і сказав:

— Так, пять літ тому! Пригадую собі добре, як то ми пращали ся; ти вибрав ся був до Риму. Я був при тім, коли ти відїжджав, і я плакав, бо любив тебе. Літа минули. Ти вернув до мене, образований і такий, що хоч би тобі бувати на цїсарекім дворі; таки так, я не жартую. А всеж-таки — я волїв би, щоби ти був той сам Месалю, що давнійше.

— Друже мій, чого ти се такий поважний? Хіба-ж я не той сам Месалю, що тебе тут був полишив? „Научись насамперед пізнати свого противника, заким станеш ему відпо-

7.

БЕН ГУР.

ІОПОВІДАНЄ З ЧАСІВ ХРИСТОВИХ.

ЛЮДВИКА ВАЛЛЯСА.

(Дальше.)

Памятаючи на ті відносини в Єрусалимі, нехай читатель зайде з нами до огорода одної палати на горі Сїон. То в липню, горячого дня по полудні. Доокола огорода будинки, вдовж котрих ідуть галерії і затїнки. Місця зарослі травою, корчі і дерева представляють очам прекрасний вид. По середині водограї виливає свою холодну воду в долівку зроблену з мрамору. Недалеко від него, посеред олеандрових корчів і пальм, сидїли два молодці, з котрих одному було може дев'ятнаїцять а другому сїмнаїцять літ. Оба були собою хороші; на перший погляд можна би їх уважати за братів. У обох було чорне волосє, чорні очи і смагляве лице. Старший здоймив своє накрите голови; він мав на собі туніку, а плащ постелив під себе. По туніці з м'якої вовняної матерії і з червоною обшивкою можна було пізнати, що то Римлянин. Горді слова, які іноді вирвали ся єму підчас розмови, можна було оправдати, бо він походив із знатної родини, котру в Римі дуже поважали — обставина, котра в тодішних ча-

справі вибору з повіта стрийського, я вже виключно в моїм імені, бо лиш в нім можу говорити, заявляю, що годжу ся з тим внесеном. (Грімкі брава).

Пос. Окуневський відповів на то, що він не мав на гадці оскорбляти цілого народу польського, а говорив лиш о деяких верствах его. Бажанем бесідника єсть, щоби нарід руский жив в як найбільшій згоді з народом польським, бо то лежить в інтересі обох.

Заява правительственного комісаря.

Опісля промовив правительственный комісар, радник Двору гр. Лось:

Позаяк провірюване виборів доходить до кінця, бо позістає до провірення ще лиш кілька виборів, против котрих внесени протести відступив Виділ краєвий Намістництву для попереднього розслідження піднесених закидів, чую ся в обовязку висказати кілька слів о жалобах, які в сій вис. Палаті і поза сею Палатою були підношені против поступованя властей правительственных.

А насамперед мушу зазначити, що поминувши вибори з інших курий, при 57 виборах з курий громад сільських не відозвав ся в сій вис. Палаті ані один голос з закидами против правительства. При 5 виборах була дискусія а вис. Палаті звісно, які підношено закиди. З оставших ще 12 виборів, о скільки мені звісно, в двох випадках внесени закиди не відносять ся до правительства.

Не хочу перечити, що один або другий орган правительственный міг в сій або тим случаю поступити невідповідно або нетактовно, що в так великім організмі, як адміністрація краю, може стати ся, а в такім случаю єсть обовязком правительства розслідити невідповідність, о котрій довідає ся і ужити відповідних средств. То-ж всякі закиди, котрі тут були наведені, чи то при сій чи при інших виборах, провірених вис. Соймом, хоч они не впливають на важність вибору, будуть як найточніше розсліжені, о скільки они вже тепер не знаходять виясненя в актах урядових. В тих же случаях, в котрих протест відступлено правительству, а в котрих піднесено закиди против особи начальника повіта, вислано вже висших урядників Намістництва для пере-

веденя докождень на місци, а вислідок тих докождень буде поданий вис. Палаті.

Однакож мушу застерегти ся против того, щоби поодинокі факти, хоч би навіть декотрі були справджені, уважано за доказ, що — як то чи при дискусії над декотрими виборами наведено, чи в деклараціях, зложених на першим засіданю вис. Сойму сказано — власти правительственні взагалі поступали невідповідно, або незаконно, або допускали ся надужити. Такого загального закиду правительство не приймає і з цілою рішучістю его відпирає.

По сій ухвалено внесене на відрочене провірення вибору з округа стрийського.

При справозданю комісії господарства краєвого в справі відкритя першого року науки в школі рільничій в Бережницях з початком року шкільного 1896/7 висказав пос. Вахнянин бажане, щоби при низших школах рільничих у всхідній Галичині жадано від учителів знаня обох язиків краєвих. — Член Виділу краєвого Романович залвив, що учителі для початкових наук завігди знають оба язика; що же до учителів для наук фахових констатує бесідник, що завігди знають руский язык на стілько, що можуть розмовити ся з дітьми. Виділ краєвий буде старати ся, щоби на будуче і що-до учителів фахових знане руского языка було уважливніше. — Внесене комісії ухвалено.

Сойм призволив на будову шпиталю в Тернополи на 100 ліжок а на часткове покритие коштів затагнути позичку в сумі 38.900 зр.

Внесеня руских послів.

Пос. Барвіньський і товариші поставили внесене, в котрім жадано, щоби у всіх школах середних заведено язык руский яко предмет обовязкової науки. — Пос. Вахнянин і товариші поставили внесене в справі заснованя руских кляс паралельних при гімназії в Станіславові. — Пос. Барвіньський і товариші поставили внесене, щоби завізвати правительство, аби урядило для кандидатів стану урядничого курси для науки языка руского і щоби Виділ краєвий посилав своїх урядників на ті курси.

відати" — радить нам один славний філософ. Дай ся мені пізнати!

Молодець почервонів ся і спусти в долину очи перед глумливим виразом, який стрітив в очах Римлянина, але відповів рішучо:

— Ти, видко, використав добре свою нагоду. Говориш так бистроумно, як який льогік, а зручно, як який бесідник, але в твоїй бесіді криє ся жало. Коли мій Месаля покидав мене, то в его словах не крила ся отруя. За ніщо в єввіті був би він не оскорбив чувства свого приятеля.

Римлянина тими словами як би помастив і він усміхнув ся та підніє голову гордо до гори.

— Юдо, ти преці не віриш у вішунів, отже не говори як який вішун, але кажи виразно. Чим же я зробив тобі яку прикрість?

А Юда зітхнув глибоко і поправляючи на собі одіж, відповів:

— За тих пять літ і я чогось научив ся. Правда, що Гілелл не пара твоїм льогікам¹⁾, а Сімеон і Шаммаї²⁾ може й не такі славні імена, як імена твоїх учителів з форум³⁾, але їх наука не зводить на заказані дороги, а хто сидить коло їх ніг, встає повен знаня Бога, законів та Ізраїла. Плодом того знаня єсть любов і пошановок всего того, до чого та наука відносить ся. Я ходив до великої школи, а то, що там чув, виробило в мені переконане, що Юдея не єсть нині тим, чим була колись.

¹⁾ Льогіка значить наука о мисленю, а льогіком називав ся той, хто учив розумно мислити.

²⁾ Шаммаї, жидівський учений, був таким самим законоучителем як і Гілелл, але Гілелла уважали за більше ученого.

³⁾ Форум звалась в стародавнім Римі первісно площа, де була торговиця і де відбував ся публичний суд, а відтак і та площа, де учителі ходили з своїми учениками і в розмові з ними їх наудали.

Я знаю дуже добре різницю межи незалежним королівством а бідною провінцією, якою єсть тепер Юдея, та був би нужденником, більшим падукою, як який Самаритянин, коли-б не відчував пониження моєї вітчизни. Ісмаїл не єсть законним архієреєм, і не може ним бути доти, доки живе Аннас. Але він Левит, член покоління, що тисячі літ без перерви служило Господеві після нашої віри і законів. Єго —

Месаля перебив ему глумливим сьміхом. — Тепер вже тебе розумію! Ісмаїл, кажеш, то чоловік, що сам накинув ся — які ви жиди завігди однакові! Люди і річи, небо і земля зміняють ся — а жид ніколи! З ним ні взад, ні вперед; він єсть нині тим, чим були его предки зпоконвіву. Ось нарисую тобі в піску колесо — оттак! Скажи-ж мені тепер: що иншого єсть жите жиди? Дооколісенька — ту Авраам, там Ісаак та Яков, а в середині Бог! А то колесо — на бога громів, я зробив его за велике і ще раз нарисую! — Він замовк, схилив ся, уткнув свій великий палець в пісок і прочими витягненими пальцями обкрутив доокола. — Ось бачиш — говорив він — тут, де великий палець, то сьвятиня, а де сліди других пальців, то Юдея. Чи єсть поза сям колесом ще щось, що має для вас яку вартість? Може штука? Ірод був будівничим — его імя прокляте! Малярство, різьба? Дивити ся на їх діла вже гріх! Поезю привязали ви — до своїх олтарів! Краснорічність — а хто-ж важив би ся плекати єї поза вашою божницею? У війні тратите ви смого дня то, що через шість днів здобули. Отто ваше жите, ваше колесо! Хто-ж мені то возьме за але, коли я з того сьмію ся?! Ваш Бог — він вдоволяє ся поклонами такого народу — чим же він супротив нашого римского Юпітера⁴⁾, котрого орли

⁴⁾ Юпітер найвисший божок римский, званий у Греків Зевесом, бог громів.

Перегляд політичний.

В ческім соїмі поставив пос. Пацак внесене з проектом закона о заведеню обох язиків краєвих в урядах. До пять літ мають всі урядники виучити ся обох язиків.

До Pest. Lloyd-a доносять з Праги, що соїм ческий буде скликаний ще раз на осінню сесию, позаяк до 10 лютого не буде міг упорати ся зі всім материялом. По закритю соїму буде іменованій намістником президент Шлеска, Куденгове.

З Берлина доносять, що правительство німецке має ще сеї сесії предложити парламентови проект закона о помноженю маринарки. Кажуть, що на случай, коли-б парламент не ухвалив того проекту, то правительство готове его розвязати.

З Парижа доносять, що міністер війни Кавеняк носить ся з гадкою утворити в дорозі розпоряджень адміністративних армію колоніальну, так, щоби парламент стоячи перед довершеним фактом був змушений его проект ухвалити.

Новинки.

Львів дня 22 січня 1896.

З „Просьвіти“. Із справозданя головного виділу за час від 1-го січня 1894 р. до 31-го грудня 1895 р. довідуємо ся, що до товариства „Просьвіта“ в минушій році вступило 572 нових членів, між ними 287 селян, 76 читалень, 54 урядників, 38 міщан, 31 сьвящеників, 19 ремісників, 17 університетських студентів, 18 церковних півців, 14 женщин і 12 народних учителів і учительок. В минушій році померло 27 членів; почетних членів має товариство 20. Читалень „Просьвіти“, котрі визначають ся рухливим житєм, є 190; при них засновано 43 крамниць, 28 позичкових і щадничих кас та 22 ппихлтрів.

здобувають весь сьвіт?! Гілелл, Сімеон, Шаммаї, Абталіон — чим же они супротив тих учителів, що учать нас всего, що лиш цікаво знати?

Жид встав; его лице аж спаленіло.

— Ні, ні, Юдо, сиди! — відозвав ся Месаля і поклав ему руку на плече.

— Ти насьміваєш ся з мене?

Римлянин усміхнув ся.

— Послухай мене дальше! — говорив він. — Дякую тобі з цілого серця, що ти прийшов сюди повитати мене, коли я вернув домів і, коли можна, навязати знову дружбу, яка сполучала нас за дитинних літ. Кажу, „коли можна“, бо мій учитель, коли кінчив свою послідну пауку, сказав: „Ідїть і станьтесь славними! Марс⁵⁾ панує; Ерос не довше сліпа“. А слова ті значать: любов не значить нічого, війна все. В Римі дійсно так; там побирають ся лиш на то, щоби розводити ся; Ерос упала, Марс панує! Я стану воляком, а ти Юдо чим можеш стати? Жаль мені тебе! Таки жаль — зі школи до божниці, а з божниці до сьвятині, а відтак — яка ще більша слава! — місце в синедріоні; отто вигляди для жита! Але я...

Юда глянув на него, як-раз в догідній хвили, щоби побачити той вираз гордості, який проявив ся на лиці Месаля.

— Але я! Ще не цілий сьвіт здобутий. На мори ще повно не відкритих островів; на півночи суть ще непокорені народи; все ще можна осягнути славу докінченем походу Александра⁶⁾ на Вєхїд. От видиш, що ще лишає ся Римлянинови доконати!

Він замовк на хвильку, щоби побачити, яке вражєня зроблять его слова, а відтак говорив дальше:

⁵⁾ Марс, божок війни; Ерос, богиня любви.

⁶⁾ Александр Великий король Македонский, котрий в своїм поході на Вєхїд, до Азії, дійшов був до ріки Инду.

КОНТОРА ВИМІНИ ц. к. упр. гал. акц. БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і продає

всі ефекти і монети

по курсі данім найдокладнішим, не числячи жадної провізії

Яко добру і певну льокацію поручає:

4 ⁰ / ₁₀ листи гіпотечні коронові	4 ⁰ / ₁₀ позичку кравву галицьку коронову
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ листи гіпотечні	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ позичку провінаційну галицьку
5 ⁰ / ₁₀ листи гіпотечні преміювані	5 ⁰ / ₁₀ " " буковинську
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ листи Тов. кредитового земс.	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ позичку угорської землі до- дороги державної
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ листи Банку краввого	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ позичку провінаційну угорську
4 ⁰ / ₁₀ листи Банку краввого	4 ⁰ / ₁₀ угорські Облігації індемнізаційні
5 ⁰ / ₁₀ облігації комунальні Банку краєв.	і всілякі ренти австрійські і угорські,
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ позичку кравву галицьку	

котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає по цінах найкористніших.

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всілякі вильоєвані, а вже платні місцеві папери цінні, як також купони за готівку, без всілякої провізії, а протівно замисеві лишень за відтрученем коштів.

До сферг, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 9

В життю
їнколи більше
нелучить ся спосібність
лише за 3-50
одержати гарний вибір товарів
10 штук 18 10 штук
зр. 3-50 зр. 3-50

1 ргіта ремонтар котвич-
ний, докладно ідучий з 3-літньою
Гваранцією.

1 ланцюжок з іміт. золота, з ка-
рабінком і перстінем.

2 перстні після найновішого
фасону з іміт. золота, з іміт. бри-
лянту, туркусу і рубінів.

2 спінки до манжетів, золото
double з патент. спряжкою.

1 брошка дуже гарна, париский
фасон,

3 штук спивок до грудий іміт.
золота.

Всі ті предмети разом
коштують лише 3-50 зр.

Посилка за надісланем готівки.
Спробаджувати лише через фірму.

Альфред Фішер
Відень I. Adlergasse.

Бюро дневників і оголошень
Л. ПЛЬОНА
у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всі дневники
по цінах оригінальних.

Бюро оголошень і дневників
приймає
МОГОЛОШЕННЯ
до всіх дневників
по цінах оригінальних.

До
народної часописки, Газети Львівської і "Грзєдлє-у"
таже лише се бюро анонси приймає.

С. Спітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.

Плитки білі і кольорові. — Насади коминкові. Ком-
плетні урядженя для стаєн і обор.

На жаданє висилася катальоги.

Заступники для Галичини і Буковини

Гамель і Файгель

у ЛЬВОВІ, улица Коперніка число 21.

Всі прибори
для аматорів і фахових фотографів

именно:

папір альбуміновий, целюдиновий, течі, шкля, хе-
мікалія найдешевше купити можна впрост у заступ-
ників фабрик найбільших

ГАМЕЛЬ І ФАЙГЕЛЬ

Львів, ул. Коперніка 21.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові
улиця Кароля Людвика число 9, приймає
абонамент на всі дневники по цінах оригінальних.